

EBA/GL/2024/13

09/10/2024

Usmernenia

o plánoch spätnej výmeny podľa článkov
46 a 55 nariadenia (EÚ) 2023/1114

1. Povinnosť dodržiavania usmernení a povinnosť vykazovania

Štatút týchto usmernení

1. Tento dokument obsahuje usmernenia vydané podľa článku 16 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010¹. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 príslušné orgány a finančné inštitúcie vynaložia všetko úsilie na dodržanie týchto usmernení.
2. Tieto usmernenia zahŕňajú názor EBA na príslušné postupy dohľadu v rámci Európskeho systému finančného dohľadu alebo na spôsob uplatňovania právnych predpisov Únie v konkrétnej oblasti. Príslušné orgány, ako sú vymedzené v článku 3 ods. 1 bode 35 nariadenia (EÚ) 2023/1114², na ktoré sa tieto usmernenia vzťahujú, ich majú dodržiavať tak, že ich začlenia do svojich postupov podľa potreby (napr. zmenou svojho právneho rámca alebo postupov dohľadu).

Požiadavky na vykazovanie

3. Podľa článku 16 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1093/2010 musia príslušné orgány oznámiť EBA, či tieto usmernenia dodržiavajú alebo majú v úmysle dodržať, alebo musia uviesť dôvody ich nedodržania do 10.02.2025. Ak do tohto dátumu nebude doručené žiadne oznámenie, EBA sa bude domnievať, že ich príslušné orgány nedodržiavajú. Oznámenia sa majú zaslať prostredníctvom formulára dostupného na webovom sídle EBA s uvedením referenčného čísla „EBA/GL/2024/13“. Oznámenia majú predkladať osoby, ktoré sú oprávnené podávať správy o dodržiavaní súladu v mene svojich príslušných orgánov. Akúkoľvek zmenu stavu dodržiavania usmernení treba takisto oznámiť EBA.
4. Oznámenia budú uverejnené na webovom sídle orgánu EBA v súlade s článkom 16 ods. 3 uvedeného nariadenia.

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 z 24. novembra 2010, ktorým sa zriaďuje Európsky orgán dohľadu (Európsky orgán pre bankovníctvo) a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie č. 716/2009/ES a zrušuje rozhodnutie Komisie 2009/78/ES (Ú. v. EÚ L 331, 15.12.2010, s. 12, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1093/oj>).

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1114 z 31. mája 2023 o trhoch s kryptoaktívami a o zmene nariadení (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 1095/2010 a smerníc 2013/36/EÚ a (EÚ) 2019/1937 (Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj>).

2. Predmet úpravy, rozsah pôsobnosti a vymedzenie pojmov

Predmet úpravy

5. V týchto usmerneniach sa stanovuje a) obsah plánu spätnej výmeny, b) periodicita preskúmania a aktualizácie takéhoto plánu a c) spúšťacie mechanizmy na realizáciu plánu spätnej výmeny, ktorý musia emitenti tokenov naviazaných na aktíva a emitenti tokenov elektronických peňazí vypracovať a udržiavať funkčný podľa článkov 47 a 55 nariadenia (EÚ) 2023/1114.

Rozsah uplatňovania

6. Tieto usmernenia sa vzťahujú na emitentov tokenov naviazaných na aktíva a tokenov elektronických peňazí (ako sú vymedzené v článku 3 ods. 1 bodoch 6 a 7 nariadenia (EÚ) 2023/1114).
7. Na emitentov tokenov elektronických peňazí, na ktorých sa nevzťahuje požiadavka držať rezervu aktív (pretože sú buď úverovými inštitúciami, alebo inštitúciami elektronických peňazí emitujúcimi nevýznamné tokeny, ktorým príslušný orgán neuložil túto požiadavku v súlade s článkom 58 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1114), sa oddiely „Pridelenie rezervy aktív na splnenie nárokov držiteľov tokenov na spätnú výmenu“ a „Likvidácia rezervy aktív“, oba uvedené v bode 4.2, neuplatňujú okrem tých odsekov, v prípade ktorých existuje výslovný náznak, že sa budú uplatňovať *mutatis mutandis*, podobne ako v prípade akéhokoľvek iného odseku alebo oddielu v usmerneniach za predpokladu, že emitent podlieha uvedenej požiadavke.

Adresáti

8. Tieto usmernenia sú určené príslušným orgánom, ako sú vymedzené v článku 3 ods. 1 bod 35 nariadenia (EÚ) 2023/1114.
9. Tieto usmernenia sú takisto určené pre emitentov, ako sú vymedzení v článku 3 ods. 1 bode 10 nariadenia (EÚ) 2023/1114,:
 - i) tokenov naviazaných na aktíva, ako sú vymedzené v článku 3 ods. 1 bode 6 uvedeného nariadenia (emitenti tokenov naviazaných na aktíva), alebo
 - ii) tokenov elektronických peňazí vymedzených v článku 3 ods. 1 bode 7 uvedeného nariadenia (emitenti tokenov elektronických peňazí).

Vymedzenie pojmov

10. Pokiaľ nie je uvedené inak, pojmy používané a vymedzené v nariadení (EÚ) 2023/1114 majú v týchto usmerneniach rovnaký význam.

3. Vykonávanie

Dátum začatia uplatňovania

11. Tieto usmernenia sa uplatňujú od 10.02.2025.

4. Plány spätnej výmeny

4.1 Posúdenie proporcionality

12. V záujme proporcionality by emitenti a príslušný orgán mali pri určovaní úrovne podrobnosti obsahu a frekvencie pravidelného preskúmania plánu spätnej výmeny zohľadniť tieto kritériá:

- i. klasifikácia tokenov naviazaných na aktíva alebo tokenov elektronických peňazí ako významných podľa článkov 43 a 44 a článkov 56 a 57 nariadenia (EÚ) 2023/1114;
- ii. v prípade emitentov tokenov naviazaných na aktíva a emitentov tokenov elektronických peňazí, na ktorých sa vzťahuje požiadavka mať v držbe rezervu aktív podľa nariadenia (EÚ) 2023/1114, veľkosť, volatilita, zloženie, koncentrácia a povaha rezervných aktív a samotného tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí;
- iii. viacnásobné nesplatené emisie tokenov naviazaných na aktíva alebo tokenov elektronických peňazí toho istého emitenta;
- iv. emisia toho istého tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí viacerými emitentmi;
- v. zložitosť a rizikový profil obchodného modelu emitenta s prihliadnutím na všetky ostatné finančné alebo nefinančné činnosti.

13. Plány spätnej výmeny vypracované emitentmi významného tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí alebo viacerými emitentmi v prípade združenej emisie tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí, alebo emitentmi s viacerými nesplatenými emisiami alebo komplexnými obchodnými modelmi a zvýšeným rizikovým profilom, ako ich určia, odôvodnia a oznámia príslušné orgány, by mali:

- i. mať zvýšenú mieru podrobnosti a komplexnosti s cieľom preukázať ich dôveryhodnosť, uskutočniteľnosť a včasné vykonávanie a
- ii. byť revidované a aktualizované aspoň raz ročne.

14. Emitenti, ktorí nespĺňajú kritériá stanovené v odseku, 13 by mali plán spätnej výmeny revidovať a aktualizovať vždy, keď zmena významne ovplyvňuje obsah tohto plánu. Tým nie je dotknutá možnosť príslušného orgánu požadovať od inštitúcií, aby svoje plány spätnej výmeny aktualizovali častejšie.

4.2 Všeobecné zásady a ciele plánu spätnej výmeny

15. Ak má emitent viac ako jednu nesplatenú emisiu tokenov naviazaných na aktíva alebo tokenov elektronických peňazí, plán spätnej výmeny každého tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí by sa mal primerane zaoberať prepojenosťou medzi nesplatenými tokenmi naviazanými na aktíva a/alebo tokenmi elektronických peňazí.
16. Plán spätnej výmeny vypracovaný v súlade s týmito usmerneniami by mohol obsahovať osobné údaje riaditeľov, tretích strán alebo osôb zastávajúcich kľúčové funkcie. V súlade so zásadou minimalizácie údajov zakotvenou v článku 5 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2016/679³, by takéto osobné údaje mali byť tie, ktoré sa považujú za nevyhnutné a dostatočné. Pri vypracúvaní plánov spätnej výmeny a/alebo pri posudzovaní plánu spätnej výmeny by emitenti a príslušné orgány mali dodržiavať príslušné ustanovenia nariadenia (EÚ) 2016/679. Okrem toho by sa v súlade so zásadami ochrany údajov takéto osobné údaje nemali uchovávať dlhšie, ako je nevyhnutné.

Spravodlivé zaobchádzanie a žiadne neoprávnené ekonomické škody

17. Emitenti by mali vypracovať plán spätnej výmeny stanovením činností a procesu s cieľom zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie so všetkými držiteľmi tokenov a ochranu práva na spätnú výmenu spojeného s tokenom, ako sa uvádza v bielom doklade o kryptoaktívach v súlade s prílohou II a prílohou III k nariadeniu (EÚ) 2023/1114, a to pre tokeny naviazané na aktíva a pre tokeny elektronických peňazí.
18. Na tento účel by sa v pláne spätnej výmeny mali stanoviť opatrenia a súvisiace procesy, aby sa okrem iného zabezpečilo dodržiavanie predpokladaného času a spôsobu uspokojenia práva na spätnú výmenu v súlade s nariadením (EÚ) 2023/1114 a bielym dokladom.
19. Pokiaľ sa v bielom doklade o kryptoaktívach alebo v uplatniteľnom vnútroštátnom práve neuvádza inak, v pláne spätnej výmeny by sa malo predpokladať, že so všetkými držiteľmi tokenov s rovnakým vymeniteľným tokenom sa zaobchádza rovnako a majú *rovnaké postavenie*.
20. S cieľom zabezpečiť spravodlivé zaobchádzanie so všetkými držiteľmi tokenov, ako sa uvádza v bielom doklade o kryptoaktívach, by emitent mal do plánu spätnej výmeny zahrnúť, akým spôsobom sa pozastaví individuálne vyplatenie nárokov po prijatí rozhodnutia príslušného orgánu, ktorým sa aktivuje vykonávanie plánu spätnej výmeny pre riadnu a kolektívnu výmenu tokenov. Na tento účel by mal emitent zohľadniť ustanovenia v bielom doklade o kryptoaktívach a platné právne predpisy vrátane článku 46 ods. 3 a 4 nariadenia (EÚ) 2023/1114 a vnútroštátne konkurzné právo.

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov) (Ú. v. EÚ L 119, 4.5.2016, s. 1).

Alokácia rezervy aktív na uspokojenie nárokov držiteľov tokenov na spätnú výmenu

21. Emitenti tokenov naviazaných na aktíva a tokenov elektronických peňazí, na ktorých sa vzťahuje požiadavka mať v držbe rezervu aktív, by mali vypracovať plán spätnej výmeny za predpokladu, že zostávajúca rezerva aktív, na ktorých je založený príslušný token, sa použije v prospech všetkých nárokov držiteľov tokenov na spätnú výmenu, keď príslušný orgán usúdi, že emitent nie je schopný alebo pravdepodobne nebude schopný plniť svoje povinnosti voči takýmto držiteľom. Tým by nemalo byť dotknuté právo držiteľov tokenov, aby časť ich nároku (ak nejaký existuje), ktorá zostala nenaplnená likvidáciou zostávajúcej rezervy aktív, uspokojil emitent v súlade s platnými právnymi predpismi vrátane platného konkurzného práva.
22. Vzhľadom na to, že držiteľia tokenov majú právo na spätnú výmenu za každých okolností a že plán spätnej výmeny nesmie držiteľom tokenov spôsobiť neprimeranú ekonomickú škodu, v pláne spätnej výmeny by sa malo uvádzať, ako sa pokryjú náklady na vykonávanie plánu spätnej výmeny, napríklad na vymenovanie konzultantov alebo sprostredkovateľov alebo v súvislosti s likvidáciou rezervy aktív.
23. S cieľom zabezpečiť účinnosť práva na spätné odkúpenie a to, že neoprávnená ekonomická škoda nemá vplyv na držiteľov tokenov, emitent by mal v pláne spätného odkúpenia zabezpečiť, že náklady na likvidáciu rezervy aktív alebo inak spojené s vykonávaním plánu spätnej výmeny môžu byť alokované z výnosov z likvidácie rezervy aktív až po vyčlenení sumy na uspokojenie nárokov držiteľov príslušných tokenov na spätnú výmenu.
24. Emitenti by mali v pláne spätnej výmeny objasniť aj to, ako takéto náklady nepredstavujú, a to ani nepriamo, poplatky za spätnú výmenu, ktoré podľa článku 39 ods. 3 alebo článku 49 ods. 6 nariadenia (EÚ) 2023/1114 nemožno uložiť držiteľom tokenov, a to bez toho, aby bol dotknutý článok 46 ods. 1 písm. a) nariadenia (EÚ) 2023/1114.
25. Náklady uvedené v pláne spätnej výmeny by sa mali určiť prostredníctvom transparentných postupov, mali by byť primerané a riadne odôvodnené.
26. Odseky 22-25 by sa mali uplatňovať *mutatis mutandis* na emitentov, ktorí nepodliehajú povinnosti držať rezervu aktív, v rozsahu, ktorý je v súlade s platnými sektorovými právnymi predpismi.

Likvidácia rezervy aktív

27. S cieľom uspokojiť nároky držiteľov tokenov spravodlivým spôsobom a zabrániť neprimeraným ekonomickým škodám by emitenti tokenov naviazaných na aktíva alebo tokenov elektronických peňazí, na ktorých sa vzťahuje požiadavka mať v držbe rezervu aktív, mali vypracovať plán spätnej výmeny s cieľom zabezpečiť maximalizáciu výnosov z likvidácie zostávajúcej rezervy aktív v primeranom časovom rámci.
28. Na tento účel by mal emitent vypracovať scenáre spätnej výmeny za bežných a stresových trhových podmienok a stanoviť stratégie likvidácie s prihliadnutím na zloženie rezervy aktív.

29. So zreteľom na požiadavku, že vykonávanie plánu spätnej výmeny nesmie ovplyvniť stabilitu trhu s rezervou aktív, by takéto scenáre a stratégie mali zohľadňovať významnosť rezervy aktív na podkladovom trhu s takýmito aktívami.
30. Pri vypracúvaní takýchto scenárov by emitenti, na ktorých sa vzťahuje požiadavka mať v držbe rezervu aktív, mali zohľadniť politiku riadenia likvidity a postupy emitentov stanovené v článku 45 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2023/1114 a stanovené v súlade s článkom 45 ods. 7 písm. b) nariadenia (EÚ) 2023/1114 a usmerneniami EBA o spoločných referenčných parametroch scenárov stresových testov, predpísaných v článku 45 ods. 8 nariadenia (EÚ) 2023/1114⁴.
31. Scenáre spätnej výmeny by mali odrážať spätné vyplatenie v prípade nepretržitého pokračovania v činnosti, v prípade bežného konkurzného konania podľa vnútroštátneho práva alebo v prípade uplatnenia stratégie riešenia krízovej situácie, ktorej by emitent podliehal (ak je to uplatniteľné).
32. Na účely vypracovania stratégií likvidácie sa emitenti môžu domnievať, že transakcie, ako sú zmluvy o repo transakcii a transakcie financovania prostredníctvom cenných papierov, môžu byť vykonané, ak sú nevyhnutné na maximalizáciu výnosov, urýchlenie procesu a obmedzenie vplyvu na trh, na ktorom sa aktíva dojednávajú.
33. Odseky 31 a 32 by sa mali uplatňovať *mutatis mutandis* na emitentov, ktorí nepodliehajú povinnosti držať rezervu aktív, a to v rozsahu, ktorý je v súlade s platnými sektorovými právnymi predpismi.

Včasná implementácia

34. Emitenti by mali zabezpečiť, aby sa v pláne spätnej výmeny pragmaticky a operatívne stanovili opatrenia, ktoré má emitent prijať okamžite a v každom prípade bez zbytočného odkladu po tom, ako príslušný orgán prijme rozhodnutie, ktorým sa aktivuje vykonávanie plánu podľa článku 47 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1114.
35. Plán spätnej výmeny má zahŕňať aj komplexné a organizované plánovanie fáz a súvisiacich opatrení potrebných na úplnú implementáciu plánu a preukázať, že dosiahnu riadnu spätnú výmenu všetkých držiteľov tokenov a súlad týchto opatrení s bielym dokladom o kryptoaktívach. Okrem toho by mal byť plán spätnej výmeny vypracovaný komplexným, zrozumiteľným a ľahko pochopiteľným spôsobom, a to aj pre tretie strany.
36. Fázy riadneho vykonávania plánu by mali zahŕňať:
- okamžité následné opatrenia po rozhodnutí príslušného orgánu o spustení plánu spätnej výmeny vrátane aktivácie interných procesov alebo zmluvných dojednaní na zachovanie prevádzky kritických činností;

⁴ EBA/GL/2024/08. K dispozícii tu: [Záverečná správa o usmerneniach o záťažovom testovaní likvidity podľa článku 45 ods. 8 nariadenia o trhoch s kryptoaktívami \(europa.eu\)](https://www.eba.europa.eu/en/press-and-publications/technical-standards/technical-standards-for-cryptoassets).

- ii. uverejnenie oznámenia o komunikácii s informáciou pre držiteľov tokenov o postupe a časovom harmonograme predloženia ich žiadosti o spätnú výmenu a súvisiaci obsah,
 - iii. v rozsahu, ktorý nie je zahrnutý v bode i) vyššie, vykonávanie stratégií likvidácie rezervy aktív, ako je uvedené v časti „Likvidácia rezervy aktív“ vyššie;
 - iv. posúdenie nárokov na spätnú výmenu;
 - v. vypracovanie distribučného plánu, konkrétne plánu na uspokojenie všetkých predložených a kladne posúdených nárokov na spätnú výmenu s použitím celkovej sumy výnosov z likvidácie rezervy aktív v prípade emitentov, na ktorých sa vzťahuje povinnosť držať rezervu aktív, alebo v prípade emitentov, na ktorých sa nevzťahuje povinnosť držať rezervu aktív, s použitím finančných prostriedkov dostupných na uspokojenie nárokov na spätnú výmenu;
 - vi. opatrenia a časový harmonogram vyrovnaní kladne posúdených nárokov na spätnú výmenu.
37. V pláne spätnej výmeny by sa mali uviesť jednotlivé fázy a kroky, v ktorých sa musia splniť povinnosti v oblasti boja proti finančnej trestnej činnosti na účely realizácie plánu spätnej výmeny, a najmä na účely vykonania procesu spätnej výmeny, ako je opísané v nasledujúcej časti.
38. S cieľom splniť požiadavku, aby sa plán spätnej výmeny vykonával včas, by mal emitent vziať do úvahy:
- i. potrebu zabezpečiť primeranú pripravenosť na podporu prijatia pragmatických a operatívnych opatrení emitentom okamžite a v každom prípade bez zbytočného odkladu po rozhodnutí príslušného orgánu spustiť vykonávanie plánu podľa článku 47 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1114;
 - ii. primeraný čas na realizáciu likvidačných stratégií opísaných v časti „Likvidácia rezervy aktív“;
 - iii. primeraný čas určený držiteľom tokenov na podanie nároku na spätnú výmenu, ako je uvedené v odsekoch 53-56 nižšie;
 - iv. čas potrebný na overenie a vyrovnanie nároku na spätnú výmenu;
 - v. čas potrebný na dokončenie distribučného plánu so zreteľom na jeho zložitosť vrátane počtu predložených nárokov na spätnú výmenu.
39. Emitent by mal v pláne spätnej výmeny uviesť predpokladané opatrenia na zabezpečenie bezpečnej úschovy výnosov z likvidácie rezervy aktív až do vyrovnaní nárokov na spätnú výmenu.

4.3 Obsah plánu spätnej výmeny

Zásady riadenia

40. Emitent by mal zabezpečiť, aby plán spätnej výmeny obsahoval jasný a podrobný opis mechanizmov správy a riadenia a procesov zahŕňajúcich jeho vypracovanie, preskúmanie a aktualizáciu, ako aj jeho vykonávanie. Plán spätnej výmeny by mal najmä:

- i. obsahovať informácie o členoch riadiaceho orgánu alebo akýchkoľvek osobách v rámci organizačnej štruktúry emitenta zodpovedných za vypracovanie, aktualizáciu a vykonávanie plánu spätnej výmeny;
- ii. opisovať, ako je plán spätnej výmeny začlenený do rámca vnútornej kontroly, ako sa uvádza v usmerneniach EBA o minimálnom obsahu mechanizmov riadenia pre emitentov tokenov naviazaných na aktíva⁵ alebo v inej príslušnej regulácii uplatniteľnej na emitentov tokenov elektronických peňazí;
- iii. opisovať procesy aktualizácie alebo preskúmania plánu v prípade významných zmien, ktoré majú vplyv na obchodný alebo finančný profil emitenta alebo vydaných tokenov;
- iv. identifikovať kritické činnosti, ktoré je potrebné zachovať v prevádzke na účely realizácie plánu, a určiť zodpovedné osoby, buď na strane emitenta, alebo v rámci poskytovateľa tretej strany, v súlade s odsekmi 42-51;
- v. stanovovať postup prijímania opatrení každej fázy s cieľom zabezpečiť včasné vykonanie plánu spätnej výmeny na základe rozhodnutia príslušného orgánu v súlade s článkom 47 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1114 a
- vi. identifikovať kontaktné osoby zodpovedné za komunikáciu s držiteľmi tokenov, s príslušnými orgánmi a s protistranami a/alebo s verejnosťou, a zahrnúť aktualizované kontaktné údaje týchto osôb v rámci organizácie emitenta.

41. V pláne spätnej výmeny má byť náležite zohľadnený vplyv určenia dočasného administrátora, ak sa to stanovuje v platných právnych predpisoch podľa článku 47 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2023/1114, vrátane následku, že riadiaci orgán nemusí byť zodpovedný v plnej miere alebo čiastočne za vykonávanie plánu spätnej výmeny.

Kritické činnosti a zmluvné dojednania

42. Plán spätnej výmeny by mal obsahovať zmapovanie kritických činností, ktoré sú nevyhnutné na riadne vykonanie plánu. So zreteľom na štrukturálnu organizáciu emitenta môžu tieto funkcie zahŕňať vnútorné funkcie emitentov alebo funkcie poskytované tretími stranami. Na základe

⁵ EBA/GL/2024/06. K dispozícii tu: <https://www.eba.europa.eu/sites/default/files/2024-06/611ef3d4-4d67-467f-bf0d-4c2b1dd0ef5e/Final%20report%20on%20draft%20Guidelines%20on%20internal%20governance%20of%20issuers%20of%20ARTs.pdf>.

mapovania by mal plán spätnej výmeny stanoviť zoznam takýchto strán a načrtnúť platné zmluvné podmienky.

43. Takéto mapovanie kritických činností by malo zahŕňať, ak je to relevantné, funkciu riadenia rizík emitenta, obchodné oddelenie, pokladničnú alebo finančnú funkciu, príslušné funkcie a systémy IKT, funkciu boja proti praniu špinavých peňazí (ak existuje, v závislosti od typu emitenta), vzťah so správcami rezervy aktív (ak existuje), interakciu s finančnými sprostredkovateľmi (ak je to potrebné) na prístup na sekundárne a trhy s repo transakciami na likvidáciu rezervných aktív a vzťah s poskytovateľmi služieb kryptoaktív (ak je to potrebné) na identifikáciu držiteľov tokenov a výber nesplatených tokenov alebo s poskytovateľmi platobných služieb (ak je to potrebné) na realizáciu platieb držiteľom tokenov vyhodnotených ako oprávnení na nárok na spätnú výmenu alebo na iné súvisiace činnosti.
44. Emitenti tokenov naviazaných na aktíva, ktorí nie sú povinnými subjektmi podľa smernice (EÚ) 2015/849,⁶ by mali v pláne spätnej výmeny vždy vysvetliť, ako budú zahŕňať sprostredkovateľov, na ktorých sa vzťahuje uvedená smernica, aby títo sprostredkovatelia:
- a) vykonávali kontroly v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu vrátane kontrol v rámci povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, pokiaľ ide o držiteľov tokenov, ktorí predložili nárok na spätnú výmenu; a
 - b) dodržiavali svoje povinnosti podľa nariadenia (EÚ) č. 2023/1113 (nariadenie o prevode finančných prostriedkov)⁷ (pozri odseky 55 a 56 týchto usmernení) v súvislosti s prevodom.
45. Pokiaľ ide o kritické činnosti v rámci organizácie emitenta, emitent by mal do plánu spätnej výmeny zahrnúť prehľad príslušných vnútorných opatrení a procesov týkajúcich sa ich fungovania a prevádzkovej kontinuity vrátane kľúčových osôb s aktuálnymi kontaktnými údajmi pre prípady núdzových situácií.
46. Pokiaľ ide o kritické činnosti zabezpečované tretími stranami, plán spätnej výmeny by mal obsahovať zoznam všetkých takýchto poskytovateľov tretích strán, kľúčových kontaktných osôb v rámci emitenta a tretej strany zodpovednej za zmluvu s aktuálnymi kontaktnými údajmi pre prípad núdze.
47. Plán spätnej výmeny by mal tiež obsahovať prehľad obsahu zmluvných dojednaní a ilustrovať ich primeranosť vrátane zabránenia konfliktom záujmov na dosiahnutie včasnej a spravodlivej

⁶ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/849 z 20. mája 2015 o predchádzaní využívaniu finančného systému na účely prania špinavých peňazí alebo financovania terorizmu, ktorou sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 648/2012 a zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2005/60/ES a smernica Komisie 2006/70/ES (Ú. v. EÚ L 141, 5.6.2015, s. 73).

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/1113 z 31. mája 2023 o údajoch sprevádzajúcich prevody finančných prostriedkov a určitých kryptoaktív a o zmene smernice (EÚ) 2015/849 (Ú. v. EÚ L 150, 9.6.2023, s. 1).

realizácie plánu spätnej výmeny. Emitent by mal tiež potvrdiť, že takéto zmluvy zabezpečujú kontinuitu plnenia v prípade aktivácie plánu spätnej výmeny.

48. Pokiaľ ide konkrétne o správcov rezervy aktív a (prípadných) finančných sprostredkovateľov poverených vykonávaním pokynov vydaných emitentom na likvidáciu rezervy aktív, zmluvné podmienky uvedené v pláne spätnej výmeny by mali náležite odrážať cieľ, aby sa výnosy z likvidácie rezervy aktív maximalizovali pre držiteľov tokenov, aby sa zabezpečilo najlepšie vykonanie v prospech držiteľov tokenov a aby sa zabránilo vzniku neprimeranej ekonomickej škody držiteľom tokenov.
49. Emitent by mal priebežne aktualizovať zoznam tretích strán poskytujúcich kritické činnosti a zmluvné podmienky. V relevantných prípadoch môžu byť zmluvy s najvýznamnejšími poskytovateľmi tretích strán, vrátane zmlúv so správcami, zahrnuté ako prílohy k plánu spätnej výmeny.
50. Prehľad platných zmluvných dojednaní s poskytovateľmi kritických činností, ktorí sú tretími stranami, by nemal emitentovi brániť v tom, aby v prípade potreby uzavrel zmluvné dojednania s akýmikoľvek inými požadovanými sprostredkovateľmi v čase aktivácie plánu spätnej výmeny, ak by to prispelo k účinnejšiemu vykonávaniu plánu.
51. Na tento účel by mal plán spätnej výmeny aspoň jasne a operatívne znázorňovať proces výberu sprostredkovateľov, obsahovať zhrnutie navrhovaných kľúčových zmluvných podmienok (ako sú úlohy, časový harmonogram alebo náklady) a ako prílohu k plánu spätnej výmeny zahrnúť zoznam potenciálnych zmluvných partnerov, s ktorými emitent viedol určité diskusie/jednania, ako aj kritériá výberu.

Proces riadneho vyplatenia nárokov držiteľov tokenov

52. Emitent by mal zabezpečiť, aby sa v pláne spätnej výmeny stanovil riadny postup vyplatenia nárokov držiteľov tokenu a aby sa tento postup vyjadril a oznámil v jasnom, prístupnom a zrozumiteľnom jazyku v súlade s usmernením ku komunikačnému plánu v príslušnom oddiele.
53. Takýto proces by mal byť formulovaný funkčne a mal by zabezpečiť, aby sa nároky držiteľov tokenov na spätnú výmenu vyplatili včas, v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 47 nariadenia (EÚ) 2023/1114 a s obsahom bieleho dokladu o kryptoaktívach.
54. Na tento účel by sa v pláne spätnej výmeny mali opísať postupy, opatrenia na identifikáciu a riešenie rizík prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ktoré uplatňuje emitent, a technické nástroje, ktoré boli prijaté alebo plánované na spracovanie:
 - i. identifikácie držiteľov tokenov a ich nárok na spätnú výmenu tokenov;
 - ii. zberu a trvalého odstránenia vyplatených tokenov z obehu; a
 - iii. následné vyplatenie alebo dodanie aktív držiteľom tokenov.

55. Opis procesu by mal zahŕňať odkaz na dodržiavanie uplatniteľných povinností v oblasti boja proti praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu. Plán spätnej výmeny by mal najmä:

- a) pokiaľ ide o bod i) v odseku 54, odkazovať na vykonanie opatrení povinnej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi, ktoré sa uplatňujú v súlade so smernicou (EÚ) 2015/849 na držiteľov tokenov predkladajúcich žiadosť o spätnú výmenu;
- b) pokiaľ ide o bod iii) v odseku 54, ak je to uplatniteľné, odkazovať na kontroly informácií sprevádzajúcich prevod finančných prostriedkov v súlade s nariadením (EÚ) 2023/1113.

Príslušné orgány by mali vykonávať právomoci a úlohy v súvislosti so spätnou výmenou, ako sa uvádza v týchto usmerneniach, v účinnej spolupráci a výmene informácií s orgánmi príslušnými na predchádzanie praniu špinavých peňazí a boj proti financovaniu terorizmu v súlade s článkom 94 ods. 5 uvedeného nariadenia.

56. V pláne spätnej výmeny by mali byť jasne uvedené požiadavky a minimálny obsah nároku na spätnú výmenu, ktorú majú podať držiteľia tokenu. Tento nárok by mal zahŕňať:

- a) totožnosť a kontaktné údaje jednotlivých držiteľov (meno, adresa, e-mail a/alebo telefónne číslo), z ktorých vyplýva, že so všetkými osobnými údajmi sa bude zaobchádzať v súlade s nariadením (EÚ) 2016/679;
- b) dôkazy o tom, že osoba, ktorá podáva žiadosť, je držiteľom tokenu, a preto má nárok na právo na spätnú výmenu, v súvislosti s ktorým sa podáva žiadosť o spätnú výmenu, a potrebné záruky (ak existujú) zo strany držiteľa tokenu v súlade s bielym dokladom o kryptoaktívach;
- c) informácie potrebné na identifikáciu, posúdenie a riadenie akéhokoľvek rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu vrátane vykonávania náležitej starostlivosti vo vzťahu ku klientovi v súvislosti s držiteľmi tokenov pri spätnej výmene v súlade so smernicou (EÚ) 2015/849;
- d) počet príslušných držaných tokenov (vrátane zlomkových podielov) a verejných blockchainových adries krytých peňaženkou, v ktorej sú tokeny držané (ak je to uplatniteľné),
a
- e) uvedenie bankového alebo platobného účtu držiteľa tokenu na prevod finančných prostriedkov pri vyplatení nároku na spätnú výmenu alebo podobné údaje potrebné na dodanie aktív na spätnú výmenu (v prípade potreby). Takéto bankové alebo platobné účty by sa mali prednostne viesť v úverových alebo platobných inštitúciách EÚ a v žiadnom prípade by nemali byť vedené vo vysokorizikových tretích krajinách na účely rizika prania špinavých peňazí a financovania terorizmu, ako sa uvádza v článku 9 smernice (EÚ) 2015/849.

57. Informácie uvedené vyššie a zahrnuté v nároku na spätnú výmenu by mali emitentovi tiež umožniť posúdiť nárok držiteľov tokenov na spätnú výmenu, čo je predbežné opatrenie

umožňujúce zber tokenov a ich trvalé odstránenie z obehu. Na tento účel by sa v pláne spätnej výmeny mal stanoviť spôsob realizácie mechanizmu doručenia tokenu za platbu. Najmä by sa v ňom malo uviesť, ako bude každý vyplatený token zhromaždený a následne emitentom stiahnutý z obehu (alebo tzv. spálený) a nebude ho už môcť žiadna strana opätovne uviesť do obehu, vymeniť, previesť alebo predať.

58. V pláne spätnej výmeny by sa mali objasniť aj relevantné zdroje informácií a plánované opatrenia a postupy, ktoré sa budú vykonávať alebo ktoré budú slúžiť ako základ pri zosúladovaní počtu tokenov požadovaných na spätnú výmenu s počtom zostávajúcich tokenov.

59. Plán spätnej výmeny by mal zahŕňať všetky príslušné kroky, činnosti a procesy na vypracovanie distribučného plánu na vyplatenie držiteľov tokenov, ktorí predložili žiadosť o spätnú výmenu, ktorá bola kladne posúdená.

Komunikačný plán

60. Plán spätnej výmeny by mal zahŕňať komunikačný plán, ktorý sa má aktivovať bezodkladne po prijatí rozhodnutia príslušného orgánu o začatí vykonávania plánu spätnej výmeny v súlade s článkom 47 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1114.

61. Komunikačný plán by mal obsahovať aspoň:

- a) návrh verejného oznámenia, ktoré sa má oznámiť verejnosti; a
- b) návrhy oznámení o komunikácii s externými poskytovateľmi kritických činností, ktorí majú byť kontaktovaní okamžite po aktivácii plánu spätnej výmeny. Ak boli v príslušných zmluvách dohodnuté komunikačné oznámenia, mali by byť pripojené k plánu spätnej výmeny.

Emitent by mal zabezpečiť konzistentnosť komunikačného plánu pre vyplatenie držiteľov tokenov s ostatnými existujúcimi komunikačnými plánmi.

62. Návrh verejného oznámenia by sa mal vypracovať s cieľom informovať držiteľov tokenov o aktivácii plánu spätnej výmeny na základe rozhodnutia príslušného orgánu s cieľom spätne vymeniť tokeny riadne, včas a spravodlivo bez spôsobenia neprimeranej ekonomickej škody a v súlade s podmienkami stanovenými v bielom doklade o kryptoaktívach.

63. S cieľom osloviť širokú verejnosť a maximálny počet držiteľov tokenov by sa v pláne spätnej výmeny mali uviesť mediálne kanály, na ktorých by sa oznámenie malo uverejniť. Emitent by pritom mal uprednostniť tie, ktoré bežne používa na komunikáciu s verejnosťou a trhom a na propagáciu svojich produktov a služieb.

64. V návrhu verejného oznámenia by sa mali jasným a netechnickým jazykom opísať hlavné kroky procesu spätnej výmeny a kroky, ktoré majú držiteľia tokenov vykonať v uvedenom časovom rámci, aby bol ich token spätne vymenený.

65. Na tieto účely by návrh oznámenia o verejnom obstarávaní mal obsahovať aspoň:

- a) presný dátum a čas aktivácie plánu spätnej výmeny na základe rozhodnutia príslušného orgánu;
- b) minimálny obsah žiadosti o spätnú výmenu, ako sa uvádza v odseku 56 týchto usmernení;
- c) časový rámec od uverejnenia takéhoto oznámenia, v rámci ktorého sú držiteľia tokenu povinní uplatniť nárok na spätnú výmenu u emitenta alebo (prípadne) poskytovateľov služieb, ktorí sú tretími stranami, v súlade s tým, čo je uvedené v bielom doklade o kryptoaktívach, a
- d) spôsob, technickú podporu a miesto, kde by držiteľia tokenov mali podať žiadosť o spätnú výmenu, napr. presný portál emitenta alebo prípadne tretej strany. Prijaté riešenie by nemalo diskriminovať držiteľov tokenov, napr. z dôvodu ich miesta bydliska.

Emisia toho istého tokenu naviazaného na aktíva alebo tokenu elektronických peňazí viacerými emitentmi

66. Ak token naviazaný na aktíva emitujú viacerí emitenti alebo ak významný token elektronických peňazí emitujú viacerí emitenti iní ako úverové inštitúcie, v nariadení (EÚ) 2023/1114 sa stanovuje, že na zabezpečenie riadneho stabilizačného mechanizmu tokenu sa musí zriadiť jedna rezerva aktív.

67. V tejto súvislosti by mal byť plán spätnej výmeny rozdelený do dvoch oddielov: prvý spoločný pre všetkých emitentov a odsúhlasený všetkými emitentmi, druhý špecifický pre každého emitenta.

68. Emitenti by mali koordinovane vypracovať a odsúhlasiť spoločnú časť plánu spätnej výmeny, ktorá by mala obsahovať aspoň tieto časti:

- i. všeobecné zásady a ciele, ktorými sa riadi plán spätnej výmeny, ako sa uvádza v oddiele „Všeobecné zásady a ciele plánu spätnej výmeny“ týchto usmernení;
- ii. oddiel „Kritické činnosti a zmluvné dojednania“ týchto usmernení s cieľom identifikovať kritické činnosti pod kontrolou, ktorých emitent by mal fungovať v záujme účinného vykonávania spoločného plánu spätnej výmeny;
- iii. v časti „Proces riadneho vyplatenia nárokov držiteľov tokenov“;
- iv. časť „Komunikačný plán“;
- v. účinnú koordináciu medzi emitentmi na účely vypracovania, preskúmania a aktualizácie plánu spätnej výmeny;
- vi. účinnú koordináciu medzi emitentmi pre riadne vykonávanie plánu po jeho aktivácii na základe rozhodnutia príslušného orgánu a

vii. záväzok všetkých emitentov plne a verne dodržiavať podmienky spoločne dohodnutého plánu spätnej výmeny.

69. Na zabezpečenie riadnej koordinácie by emitenti v pláne spätnej výmeny mali vymenovať jedného z nich za koordinátora bez toho, aby bola dotknutá príslušná zodpovednosť každého emitenta. Mohli by sa vybrať so zreteľom na komparatívne skúsenosti rôznych emitentov v podnikaní a úroveň vyspelosti ich vnútornej organizácie, na úlohu v interakcii so správcami a inými poskytovateľmi alebo sprostredkovateľmi, ktorí sú tretími stranami, a na významnosť ich účasti na emisii. Koordinačné úlohy by mohli zahŕňať vypracovanie, preskúmanie a aktualizáciu plánu spätnej výmeny, vykonávanie časti o komunikačnom pláne a koordináciu riadenia a vykonávania plánu spätnej výmeny.

70. Druhá časť plánu spätnej výmeny by mala byť osobitne prispôsobená vnútornej organizácii každého emitenta. Emitenti by mali stanoviť najmä primerané opatrenia zamerané na zabezpečenie uplatňovania:

- i. časti „Zásady riadenia“ týchto usmernení a
- ii. časti „Kritické činnosti a zmluvné dojednania“ so zreteľom na kritické činnosti v rámci organizácie emitenta alebo poskytované tretími stranami, ktoré musia byť funkčné na účinné vykonávanie plánu spätnej výmeny.

71. Príslušné orgány každého emitenta zúčastňujúceho sa na emisii by sa mali včas poradiť a spolupracovať pri posudzovaní plánu spätnej výmeny predloženého emitentmi.

72. Príslušné orgány by mali navzájom konzultovať a spolupracovať pri posudzovaní, či sú splnené dôvody na spustenie plánu spätnej výmeny. Príslušné orgány by sa mali vyhnúť aktivácii plánu spätnej výmeny vždy, keď nepriaznivý vplyv na nesplatené tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí vyplývajúce z neschopnosti alebo pravdepodobnej neschopnosti jedného emitenta splniť svoje povinnosti bezodkladne napraví jeden alebo viacerí emitenti spôsobom, ktorý zabráni negatívnemu vplyvu na dôveru držiteľov tokenov, na práva držiteľov tokenov alebo na stabilitu trhov.

Interakcia plánu spätnej výmeny s inými konaniami

73. Emitent by mal vziať do úvahy, že hoci ozdravný plán vypracovaný v súlade s článkom 46 nariadenia (EÚ) 2023/1114 a plán spätnej výmeny sú dva samostatné dokumenty, ktoré sa zaoberajú dvomi rôznymi fázami a situáciami potenciálnej krízy emitenta, mali by byť konzistentné, najmä pokiaľ ide o vnútorné mechanizmy riadenia a opatrenia riadenia rizík, postupy a identifikáciu informačných systémov a kritických činností.

74. Ak je emitent úverovou inštitúciou alebo subjektom v rozsahu pôsobnosti smernice 2014/59/EÚ⁸ alebo je centrálnou protistranou, na ktorú sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2021/23⁹, emitent by mal vypracovať plán spätnej výmeny v súlade so svojím plánom riešenia krízových situácií a požiadavkami na riešiteľnosť. Na tento účel by emitent mal zohľadniť stratégiu riešenia krízových situácií subjektu, identifikované kritické funkcie a opatrenia na úrovni služieb, ktoré majú zásadný význam pre prevádzkovú kontinuitu subjektu, a mal by sa usilovať zabezpečiť bezproblémové fungovanie stratégie riešenia krízových situácií a plánu spätnej výmeny súčasne.
75. V prípade, že by opatrenia, zmluvné dojednania, postupy a systémy plánované emitentom v pláne spätnej výmeny mohli mať akýkoľvek nepriaznivý vplyv na riešiteľnosť krízovej situácie subjektu, emitent by na ne mal upozorniť orgán pre riešenie krízových situácií v poznámke ako prílohe k plánu spätnej výmeny. Tým nie je dotknuté preskúmanie plánu spätnej výmeny orgánom pre riešenie krízových situácií so zreteľom na riešiteľnosť krízovej situácie subjektu a jeho právomoc adresovať príslušnému orgánu odporúčania v súlade s článkom 47 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2023/1114.
76. Vzhľadom na to, že plán riešenia krízových situácií vypracúva orgán pre riešenie krízových situácií a že plán spätnej výmeny vypracúva emitent, tieto dva plány budú samostatnými dokumentmi.

4.4 Periodicita preskúmania a aktualizácie

77. S cieľom zabezpečiť, aby plány spätnej výmeny boli stále funkčné a účinné, emitenti by mali tieto plány pravidelne revidovať a aktualizovať, a to aj v prípadoch podstatných zmien, ktoré ovplyvňujú emitenta alebo jeho podnikateľské prostredie, ako sa ďalej uvádza v odseku 79, a revidovaný plán spätnej výmeny predložiť príslušnému orgánu na posúdenie. Akákoľvek zmena ozdravného plánu by mala viesť k rýchlemu a včasnému preskúmaniu plánu spätnej výmeny s cieľom posúdiť, či je naďalej v súlade s novou verziou ozdravného plánu.
78. Frekvencia preskúmania by mala zohľadňovať zásadu proporcionality, ako je vyjadrená v odseku 12, a usmernenie k frekvencii preskúmania plánu spätnej výmeny podľa odsekov 13 a 14.
79. V prípade vzniku podstatných zmien by mal emitent takisto bezodkladne preskúmať a aktualizovať plán spätnej výmeny, najmä pokiaľ ide o:
- i. obchodný model alebo organizačnú štruktúru emitenta;

⁸ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/59/EÚ z 15. mája 2014, ktorou sa stanovuje rámec pre ozdravenie a riešenie krízových situácií úverových inštitúcií a investičných spoločností a ktorou sa mení smernica Rady 82/891/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES, 2011/35/EÚ, 2012/30/EÚ a 2013/36/EÚ a nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1093/2010 a (EÚ) č. 648/2012 (Ú. v. EÚ L 173, 12.6.2014, s. 190).

⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/23 zo 16. decembra 2020 o rámci na ozdravenie a riešenie krízových situácií centrálnych protistrán a o zmene nariadení (EÚ) č. 1095/2010, (EÚ) č. 648/2012, (EÚ) č. 600/2014, (EÚ) č. 806/2014 a (EÚ) 2015/2365 a smerníc 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2007/36/ES, 2014/59/EÚ a (EÚ) 2017/1132 (Ú. v. EÚ L 22, 22.1.2021, s. 1).

- ii. charakter tokenu vrátane práv a povinností spojených s tokenom;
- iii. trhové podmienky, ktoré majú vplyv na emitenta alebo rezervu aktív alebo používanie tokenu;
- iv. vznik akejkoľvek neznámej zraniteľnosti, najmä v súvislosti s rizikom v oblasti IKT alebo kybernetickým útokom, čo by viedlo k neúčinnosti plánu a
- v. právne, regulačné aspekty alebo aspekty dohľadu.

4.5 Spúšťacie faktory

80. V súlade s článkom 47 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1114 sa plán spätnej výmeny začne vykonávať na základe rozhodnutia príslušného orgánu o tom, že emitent „nie je schopný alebo pravdepodobne nebude schopný plniť svoje povinnosti“.
81. Okrem situácií výslovne uvedených v článku 47 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2023/1114, konkrétne i) platobnej neschopnosti emitenta, ii) riešenia krízovej situácie (ak je to uplatniteľné) alebo iii) odňatia povolenia, sa v týchto usmerneniach ďalej spresňujú prvky posúdenia príslušného orgánu, či emitent „nie je schopný alebo pravdepodobne nebude schopný plniť svoje povinnosti“ podľa nariadenia (EÚ) 2023/1114.
82. V prípade začatia opatrení na predchádzanie krízy alebo opatrení krízového riadenia v zmysle vymedzenia v článku 2 ods. 1 bodoch 101 a 102 smernice 2014/59/EÚ alebo opatrenia na riešenie krízovej situácie v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 11 nariadenia (EÚ) 2021/23 by príslušný orgán nemal aktivovať plán spätnej výmeny bez predchádzajúcej konzultácie a koordinácie s prudenciálnymi príslušnými orgánmi alebo príslušnými orgánmi pre riešenie krízových situácií podľa smernice 2013/36/EÚ, smernice 2014/59/EÚ¹⁰ alebo nariadenia (EÚ) 2021/23, ak sa na emitenta vzťahujú tieto smernice a toto nariadenie.
83. Na účely posúdenia, či emitent „nie je schopný alebo pravdepodobne nebude schopný plniť svoje povinnosti“ podľa nariadenia (EÚ) 2023/1114, by mal príslušný orgán zohľadniť *okrem iného* aspekty uvedené v bodoch i) až iii) odseku 84, ktoré sa týkajú výlučne požiadaviek stanovených v hlave III alebo prípadne hlave IV nariadenia (EÚ) 2023/1114 a v rámci rozsahu dohľadu príslušného orgánu.
84. Aspekty, ktoré by mal príslušný orgán *okrem iného* zohľadniť pri posudzovaní toho, či emitent „nie je schopný alebo pravdepodobne nebude schopný plniť svoje povinnosti“ podľa nariadenia (EÚ) 2023/1114, sú tieto:

¹⁰ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2013/36/EÚ z 26. júna 2013 o prístupe k činnosti úverových inštitúcií a prudenciálnom dohľade nad úverovými inštitúciami a investičnými spoločnosťami, o zmene smernice 2002/87/ES a o zrušení smerníc 2006/48/ES a 2006/49/ES (Ú. v. EÚ L 176, 27.6.2013, s. 338).

- i. kapitálová pozícia emitenta: porušenie požiadaviek podľa článku 35 ods. 1 až 5 a článku 45 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2023/1114;
 - ii. likviditná pozícia emitenta podľa uplatniteľných požiadaviek stanovených v nariadení (EÚ) 2023/1114 a/alebo rezervy aktív:
 - porušenie požiadaviek na likviditu alebo, ak podlieha požiadavke držať rezervu aktív, požiadaviek týkajúcich sa úrovne a zloženia rezervy aktív stanovených v hlave III kapitolách 3 a 5 nariadenia (EÚ) 2023/1114 vrátane akejkoľvek špecifikácie v súlade s článkom 36 ods. 4, článkom 38 ods. 5 a článkom 45 ods. 7 písm. b) uvedeného nariadenia, keď sa začnú uplatňovať príslušné delegované nariadenia, spôsobom, ktorý by bol dôvodom na to, aby príslušný orgán odobral povolenie emitenta;
 - neschopnosť uhrádzať dlhy a záväzky v čase splatnosti a
 - rezerva aktív nižšia ako záväzky;
 - iii. pokiaľ ide o emitentov tokenov naviazaných na aktíva, ktorým bolo udelené povolenie v súlade s článkom 21 nariadenia (EÚ) 2023/1114, iné požiadavky na zachovanie povolenia:
 - v súvislosti s mechanizmami správy a riadenia: akumulácia závažných nedostatkov alebo nedostatkov v kľúčových oblastiach mechanizmov správy a riadenia alebo funkcií vnútornej kontroly vrátane riadenia rizík a riadenia rizík súvisiacich s IKT, ktoré samé o sebe alebo spolu majú významný negatívny prudenciálny vplyv na emitenta a/alebo jeho prevádzkovú odolnosť, alebo akékoľvek iné prvky, ktoré príslušný orgán považuje za relevantné,
 - závažné nedostatky, ktoré v kombinácii môžu mať významný negatívny prudenciálny vplyv na emitenta, ako napríklad významné znehodnotenie dobrého mena vyplývajúce z nedostatočnej transparentnosti pri výkone obchodnej činnosti a operácií alebo neúplné/nesprávne zverejňovanie informácií.
85. Pri posudzovaní neschopnosti alebo pravdepodobnej neschopnosti emitenta v blízkej budúcnosti plniť uplatniteľné požiadavky, ako sa určuje aj na základe uvedených faktorov, by mal príslušný orgán založiť svoje rozhodnutie aj na prvkoch, ktoré okrem iného zahŕňajú:
- i. významný nepriaznivý vývoj makroekonomického prostredia, ktorý by mohol ohroziť pozíciu emitenta, pokiaľ ide o vlastné zdroje, požiadavku na likviditu a/alebo aktíva zabezpečujúce práva držiteľov tokenov na spätnú výmenu, vrátane príslušného vývoja úrokových sadzieb, zmrazenia trhu alebo hospodárskeho rastu; takýto vývoj by mal výrazne nepriaznivo ovplyvniť obchodný model emitenta, vyhliadky na jeho ziskovosť, jeho pozíciu likvidity, životaschopnosť a jeho rezervu aktív;
 - ii. významné zhoršenie trhového vnímania emitenta, napríklad v dôsledku prekážok brániacich okamžitému prístupu k aktívam, ktoré podporujú práva držiteľov tokenu na spätnú výmenu,

- ako je zhoršenie profilu platobnej schopnosti úverovej inštitúcie, ktorá drží vklady emitenta alebo poskytuje správcovské služby, alebo negatívna volatilita vysoko likvidných finančných nástrojov v rezerve aktív alebo vysoko kvalitné likvidné aktíva tvoriace požiadavku ukazovateľa krytia likvidity;
- iii. výrazné zhoršenie trhových podmienok, ktoré by pravdepodobne viedlo k hromadnému úpisu tokenov naviazaných na aktíva alebo tokenov elektronických peňazí zo strany držiteľov tokenov, okrem iného v dôsledku akéhokoľvek veľkého a/alebo pretrvávajúceho negatívneho rozdielu medzi trhovou hodnotou tokenu a trhovou hodnotou aktív, na ktoré sa odkazuje, idiosynkratického šoku súvisiaceho s konkrétnymi aktívami, na ktoré tokeny naviazané na aktíva alebo tokeny elektronických peňazí odkazujú, rastúcej a vysokej nestability trhu s kryptomenami, prepojenia medzi finančným systémom a aktivitami v oblasti kryptomien u emitentov, ktoré by mohli pôsobiť ako nákazový kanál krízy (idiosynkratickej alebo trhovej), alebo straty dôvery držiteľov tokenov.
86. Faktory a prvky uvedené v týchto usmerneniach, resp. v odsekoch 84 a 85, by sa mali dôkladne analyzovať na komplexnom základe a zdôvodniť. Určenie, že emitent nie je schopný alebo pravdepodobne nebude schopný plniť svoje povinnosti, by malo zostať predmetom odborného posudku a nemalo by byť automaticky odvodené od žiadneho z prvkov opísaných v tomto dokumente. Platí to, najmä pokiaľ ide o výklad prvkov, ktoré môžu byť ovplyvnené faktormi, ktoré priamo nesúvisia s pozíciou emitenta.
87. Pri určovaní neschopnosti alebo pravdepodobnej neschopnosti emitenta v blízkej budúcnosti plniť svoje povinnosti podľa nariadenia (EÚ) 2023/1114 by mal príslušný orgán založiť svoje rozhodnutie, *okrem iného*, na posúdení prvkov opísaných v tejto časti a v prípade potreby so zohľadnením zlyhania predchádzajúcej aktivácie možností ozdravenia plánovaných v ozdravnom pláne, ktorý vypracoval emitent v súlade s článkom 46 nariadenia (EÚ) 2023/1114. alebo zlyhania možností ozdravenia na nápravu núdzovej situácie. Predchádzajúca aktivácia ozdravného plánu by však nemala byť nevyhnutnou podmienkou aktivácie plánu spätnej výmeny.
88. Vo väčšine prípadov sa očakáva, že konštatovanie príslušného orgánu, že emitent nie je schopný alebo pravdepodobne nebude schopný plniť svoje povinnosti, bude podložené skôr viacerými faktormi stanovenými v tejto časti než len jedným z nich. Napriek tomu môže dôjsť k situáciám, keď splnenie už jednej podmienky, v závislosti od jej závažnosti a prudenciálneho vplyvu, bude dostatočné na podporu rozhodnutia príslušného orgánu spustiť vykonávanie plánu spätnej výmeny.

